

GSF-UYGU10

FİLM ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Film türüne uyarlanan süreç, görsel-işitsel anlatım ve sonuç esasları

Belge kodu	GSF-UYGU10	Belge niteliği	Açıklama, uygulama ve değerlendirme esasları
Belgenin işlevi. Bu belge bütün film türlerine aynı senaryo ve oyunculuk cetvelini uygulamaz; kurmaca, belgesel, deneysel, animasyon ve diğer görsel-işitsel projeler için ortak çekirdek ile türe özgü ölçütlerin nasıl kurulacağını tanımlar.			

1. AMAÇ

Film ölçme ve değerlendirme; öğrencinin fikir veya araştırma konusunu görsel-işitsel bir anlatıma dönüştürme, proje geliştirme ve yapım sürecini planlama, yönetmenlik kararları alma, görüntü ve ses oluşturma, kurgu yoluyla anlam ve ritim kurma, etik ve mesleki sorumlulukları yönetme ve filmi ilan edilmiş teknik standartta teslim etme yeterliklerini bütüncül biçimde değerlendiren disipline özgü yöntemdir.

Güzel Sanatlar Fakültesinde yöntem; kurmaca, belgesel, deneysel, animasyon, video sanat, reklam/kamu spotu, müzik videosu ve programın kabul ettiği diğer film projelerinde kullanılabilir. Her projede fikir-amaç, sinematografik anlatım, yönetmenlik, görüntü, ses, kurgu, teknik teslim ve etik ortak çekirdeği oluşturur; senaryo, oyunculuk, sanat yönetimi, araştırma/doğrulama veya animasyon tekniği yalnız ilgili film türünde ağırlıklandırılır.

2. KAPSAM

Bu belge, film üretiminin süreç ve sonuç boyutlarının disipline özgü ölçütlerle değerlendirildiği aşağıdaki projelerde kullanılabilir:

- Kısa veya orta metraj kurmaca film projeleri,
- Belgesel, deneysel film ve video sanat çalışmaları,
- Animasyon, müzik videosu, reklam, kamu spotu ve benzeri görsel-işitsel üretimler,
- Bireysel veya ekip hâlinde yürütülen ders içi film uygulamaları,
- Bitirme filmi ve mezuniyet projelerinin filme özgü değerlendirme bileşeni.

GSF-UYGU10, film üretimine özgü fikirden teslim kopyasına uzanan çok bileşenli değerlendirme için kullanılır. Yalnız nihai ürünün genel nitelikleri GSF-UYGU02, dönem içi çalışma süreci GSF-UYGU01, canlı performans GSF-UYGU04 ve mezuniyet düzeyindeki program yeterlilikleri/jüri kararı GSF-UYGU08 kapsamındadır. Bitirme filminde UYGU10'un disipline özgü ölçütleri UYGU08'in mezuniyet çerçevesi altında kullanılabilir.

3. DEĞERLENDİRME ESASLARI

Ölçüt	Açıklama
Değerlendirmenin niteliği	Film; proje geliştirme, ön yapım, yapım, yapım sonrası ve sonuç film kanıtlarıyla değerlendirilir. Süreç ve nihai filmin ders notundaki rolleri önceden açıklanır.
Film türü ve görev	Tür, süre, hedef izleyici, bireysel/ekip yapısı, zorunlu teslimler, teknik gösterim standardı ve ölçülen öğrenme çıktıları proje başlamadan önce tanımlanır.
Ortak çekirdek	Fikir/amaç ve anlatım; yönetmenlik; görüntü; ses; kurgu; teknik teslim; özgün katkı; etik-haklar ve ekip/bireysel katkı bütün projelerde uygun ölçüde değerlendirilir.
Türe özgü ölçüt	Senaryo ve oyunculuk kurmacada; araştırma, doğrulama ve katılımcı etiği belgeselde; kavramsal/biçimsel deney deneysel filmde; hareket ve tasarım tekniği animasyonda ağırlıklandırılır.
Uygulanmayan ölçüt	Film türünde karşılığı bulunmayan ölçüt puansız boş bırakılmaz; proje başlamadan önce çıkarılır ve puanı ilgili öğrenme çıktısını ölçen geçerli ölçütlere dağıtılır.
Ekip ve bireysel katkı	Filmin ortak niteliği ile öğrencinin yönetmenlik, yapım, görüntü, ses, kurgu, sanat yönetimi veya diğer rolündeki doğrulanabilir katkısı ayrı gösterilir.
Ölçüt ve ağırlıklar	Film türüne uyarlanmış ölçütler ve azami puanlar proje yönergesi/rubriğinde önceden duyurulur; toplam 100 olur. Jüri varsa ortak rubrik ve bağımsız puanlama kullanılır.
Film puanı	İlan edilmiş süreç, ortak ürün ve bireysel katkı bileşenlerinden elde edilen toplam 100 üzerinden ham film puanını oluşturur; ders başarı/harf notu ayrıca belirlenir.

4. FİLM PROJESİ HAZIRLAMA VE UYGULAMA İLKELERİ

Film projesi tasarlanır, üretilir ve gösterime hazırlanırken aşağıdaki ilkeler birlikte gözetilir:

- **Proje yönergesi:** Film türü, konu/tema veya brief, süre, hedef izleyici, ekip yapısı, üretim takvimi, ara teslimler, teknik standart, etik koşullar, ölçütler ve ağırlıklar yazılı olarak açıklanır.
- **Geliştirme ve ön yapım:** Türe göre öneri, sinopsis/treatment, senaryo, araştırma dosyası, storyboard, çekim planı, bütçe, görev dağılımı, mekân ve teknik gereksinimler yapılabilirlik yönünden incelenir.
- **Tür uyarlaması:** Kurmaca, belgesel, deneysel ve animasyon için aynı hazır ölçüt listesi kullanılmaz; ortak çekirdek korunurken türe özgü üretim ve etik kararlar rubriğe eklenir.
- **Yapım güvenliği:** Mekân, ulaşım, elektrik, ışık, ekipman, kalabalık, çocuk/kırılgan katılımcı, dublör/tehlikeli eylem ve gece çekimi riskleri belirlenir; gerekli izin ve güvenlik önlemleri alınır.
- **Haklar ve etik:** Oyuncu/katılımcı rızası, mekân izni, arşiv görüntüsü, müzik, fotoğraf, senaryo/metin, marka ve kişisel verilerin kullanım hakkı; üretken yapay zekâ ve hazır varlık beyanı kayıt altına alınır.
- **Ekip rolleri:** Yönetmen, yapım, senaryo/araştırma, görüntü, ışık, ses, sanat, oyuncu/performance, kurgu ve diğer görevler proje ölçeğine göre tanımlanır; öğrencinin bireysel katkı kanıtı belirlenir.
- **Ara izleme:** Geliştirme, ön yapım, kaba kurgu ve son kurgu aşamalarında ölçüt odaklı geri bildirim verilir; önemli kapsam veya yöntem değişikliği gerekçesiyle kaydedilir.
- **Teslim ve gösterim kontrolü:** Dosya türü, çözünürlük, kare hızı, en-boy oranı, renk, ses seviyesi/kanal, altyazı, jenerik, dosya adı ve oynatılabilirlik gösterimden önce kontrol edilir; yedek kopya hazırlanır.

5. DEĞERLENDİRME İLKELERİ

Film, türüne uyarlanmış analitik rubrikte; görsel-ışitsel bütün, süreç kanıtı ve bireysel katkı birlikte incelenerek değerlendirilir:

- **Fikir, amaç ve anlatım yapısı:** Filmin temel meselesi, hedef izleyiciyle kurduğu ilişki ve olay, bilgi, duygu ya da kavramları anlaşılır ve tutarlı bir görsel-ışitsel yapıya dönüştürme düzeyi değerlendirilir.
- **Yönetmenlik ve sinema dili:** Bakış açısı, mizansen, ritim, oyuncu/katılımcı/nesne/mekân yönetimi ve görüntü-ses-kurgu kararlarının ortak bir anlatım amacı oluşturması incelenir.
- **Görüntü ve ışık:** Kadraj, kompozisyon, kamera hareketi/sabitliği, odak, pozlama, ışık, renk ve görüntü sürekliliğinin filmin anlamı ve estetik yaklaşımıyla ilişkisi değerlendirilir.
- **Ses tasarımı:** Diyalog/anlatıcı, ortam, efekt, sessizlik ve müziğin anlaşılabilirliği, teknik temizliği, mekân duygusu ve görüntüyle kurduğu anlam ilişkisi incelenir; izinsiz müzik kullanımı başarı sayılmaz.
- **Kurgu ve yapı:** Plan/sekans seçimi, ritim, süreklilik veya bilinçli süresizlik, zaman-mekân ilişkisi, geçişler ve ses-görüntü örgüsünün anlatıma katkısı değerlendirilir.
- **Türe özgü yeterlik:** Kurmaca için senaryo/oyuncu yönetimi; belgesel için araştırma, doğrulama ve katılımcı etiği; deneysel için kavramsal-biçimsel tutarlılık; animasyon için hareket/tasarım/teknik icra ilgili ağırlıkla değerlendirilir.
- **Teknik bütünlük ve teslim:** Filmin ilan edilmiş formatta açılması, görüntü/ses hatalarının izlemeyi bozma düzeyi, altyazı ve jeneriğin doğruluğu, erişilebilirlik ve teslim dosyasının bütünlüğü incelenir; teknik parlaklık anlatım eksikliğini örtmez.
- **Özgünlük, etik ve katkı:** Referansları dönüştüren yaratıcı yaklaşım, telif/rıza/doğruluk sorumluluğu, beyanların açıklığı, ekip çalışmasının filme yansımaları ve öğrencinin doğrulanabilir bireysel rolü birlikte değerlendirilir.

6. UYGULAMA NOTLARI

Bu bölüm, film projesinin aşamalı izlenmesi, uygun gösterim koşulunda değerlendirilmesi, geri bildirim ve üretim dosyasının arşivlenmesine ilişkin esasları açıklar.

6.1. Proje başlamadan önce

- Film türü, brief, süre, ekip/bireysel görevler, geliştirme ve ara teslimler, teknik gösterim standardı, ortak ve türe özgü ölçütler ile ağırlıklar öğrenciye duyurulur.
- Senaryo/treatment veya araştırma önerisi, yapım planı, mekân/katılımcı/oyuncu ve hak-izin gereklilikleri çekimden önce incelenir.
- Ekip projesinde ortak film puanı ile öğrencinin rol puanının oranı ve katkısı doğrulayacak dosya/kayıtlar açıklanır.

6.2. İzleme, gösterim ve geri bildirim

- Geliştirme, çekim ve kurgu aşamalarında zamanlı geri bildirim verilir; değerlendirme yalnız son gösterimdeki genel izlenime bırakılmaz.

- Film uygun ekran, ışık, ses ve bağlantı koşullarında baştan sona izlenir; teknik oynatma sorunu akademik performanstan ayrılarak olay kaydıyla yönetilir.
- Geri bildirim fikir/anlatı, yönetmenlik, görüntü, ses, kurgu, türe özgü yeterlik, teknik teslim, etik ve bireysel katkı için ayrı güçlü yön ve geliştirme alanı gösterir.

6.3. Belgelendirme, arşiv ve itiraz

- Proje yönergesi, öneri/senaryo/treatment veya araştırma dosyası, izin-beyanlar, görev dağılımı, seçilmiş süreç kanıtları, nihai film, değerlendirme formu ve sonuç çizelgesi arşivlenir.
- Nihai film değişmez ve oynatılabilir teslim kopyasıyla; dijital proje dosyaları kurumun saklama, telif, kişisel veri ve kapasite esaslarına uygun biçimde korunur.
- İtirazda film türüne uyarlanmış rubrik, süreç ve bireysel katkı kanıtları, ölçüt puanları, varsa jüri birleştirme hesabı ve teknik olay kayıtları birlikte incelenir.

Temel ilke. Film değerlendirmesi teknik kusursuzluk cetveli değildir; fikir, yönetmenlik, görüntü, ses, kurgu, türe özgü anlatım, etik sorumluluk ve ekip içindeki bireysel katkının anlamlı bir görsel-işitsel bütüne dönüşmesini ölçer.